

3. Házi feladat (határidő: 2015-10-02)

A feladatokra teljes megoldást kérünk részletszámításokkal, indoklással, az eredmény leírása nem elegendő. Más megoldását lemásolni nem szabad!

1. Bizonyítsuk be a polinomiális tételt:

$$(a_1 + \dots + a_k)^n = \sum_{i_1 + \dots + i_k = n} \frac{n!}{i_1! \dots i_k!} a_1^{i_1} \dots a_k^{i_k}.$$

2. Határozzuk meg az

$$\frac{(1 + 2015i)^{2015}}{(1 - 2015i)^{2015}}$$

komplex szám abszolút értékét!

3. Oldjuk meg a komplex számok halmazán az

$$z^2 + 2iz + 1 + i = 0$$

egyenletet!

4. Számítsuk ki a komplex négyzetgyökeit a $-5 - 6i$ komplex számnak trigonometrikus alak használatával!

5. Mi a geometriai jelentése annak, hogy egy komplex számot megszorozunk $(1 + i)$ -vel?

6. Hozzuk a $\sin 12^\circ - i \cos 12^\circ$ számot trigonometrikus alakra!

7. Számítsuk ki $-243i$ összes ötödik gyökét trigonometrikus alakban!

8. Adjuk meg $\mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ függvényként (a szokásos algebrai műveletek és a konjugálás segítségével) az alábbi síktranszformációt: $1 + i$ körüli 60° -os forogás!

9. Legyen $\{\varepsilon_1, \varepsilon_2, \dots, \varepsilon_n\}$ az n -edik egységgyökök halmaza adott $n \geq 1$ egészre. Számítsuk ki a

$$\sum_{i=1}^n \varepsilon_i^k,$$

összeget, ahol $k \in \mathbb{N}_0$.

10. Adjuk meg *a*) a primitív 5-ödik *b*) a primitív 8-adik egységgyökök összegét és szorzatát!

Gyakorló feladatok

1. Bizonyítsuk be, hogy az $F = \{a + b\sqrt{2} \mid a, b \in \mathbb{Q}\}$ halmaz test!

2. Adjuk meg az alábbi komplex számok algebrai alakját!

a) $(3 - 4i)(7 + 8i)$

b) $(3 - 4i)/(2 - i)$

c) i^{1994}

d) $(1 + i)^9$

3. Mi a mértani helye a síkon azoknak a pontoknak, amelyeknek megfelelő z komplex számokra:

a) $|z - 5 + i| = 2$

b) $|z - i| = |z + i|$

c) $|(z - 3 + 4i)/(z - i)| \geq 1$

d) $|z| = 3iz$

e) $z + \bar{z} < 4$

f) $2z + 5 = 2\bar{z}$

4. Oldjuk meg az alábbi egyenleteket a komplex számok halmazán:

a) $z^2 + 1 = 0$

b) $z^2 = -12$

c) $z^2 + 3z + 4 = 0$

d) $z^2 = i$

5. Hozzuk trigonometrikus alakra:

a) -8

b) $-\sqrt{3}/2 + 1/2i$

c) $1 - itg(\alpha)$

6. Számítsuk ki

a) a $(-\sqrt{3} + i)^{-9}$ komplex szám értékét és hozzuk az eredményt algebrai alakra!

b) a $z^6 - z^3 + 1 - i = 0$ egyenlet összes megoldását!

c) a $\bar{z} = z^n$ $n \in \mathbb{N}$ összes megoldását!

7. a) Tetszőleges n természetes számra számítsuk ki zárt alakban az $(1+i)^n$ értékét!

b) Adjuk meg zárt alakban az

$$\binom{n}{0} - \binom{n}{2} + \binom{n}{4} - \binom{n}{6} + \dots$$

összeg értékét!

c) Adjunk képletet $\cos nx$ -re $\cos x$ és $\sin x$ függvényében, ahol $n \in \mathbb{N}^+$!

8. Adjuk meg $\mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ függvényként (a szokásos algebrai műveletek és a konjugálás segítségével) az alábbi síktranszformációkat!

a) origó körüli α szögű forgatás!

b) Az x illetve az y tengelyre való tükrözés!

c) Az origón és a $2i+1$ ponton átmenő tengelyre való tükrözés.

9. Adjuk meg annak a négyzetnek a másik két csúcsát, melynek két átellenes csúcsát két adott komplex szám z_1 és z_2 alkotják!

10. Tegyük fel, hogy két egységgyök összege egységnyi hosszúságú!

a) Milyen szöget zárnak be egymással?

b) Mutassuk meg, hogy az összeg is egységgyök!

11. Gyűrűt, illetve testet alkotnak-e a valós számpárok a komponensenkénti összeadásra és szorzásra nézve. Van-e egységlem és nullelem?

12. Mutassuk meg, hogy egy R gyűrűben $0a = 0$ és $(-a)b = -(ab)$.

Szorgalmi feladatok

*1 Mutassuk meg, hogy ha $(k, n) = 1$, akkor egy primitív k -adik és egy primitív n -edik egységgyök szorzata primitív kn -edik egységgyök.

Mutassuk meg, hogy minden primitív kn -edik egységgyök előáll egy primitív k -adik és egy primitív n -edik egységgyök szorzataként ha $(k, n) = 1$, és ez az előállítás egyértelmű.

*2 Legyen ε egy n -edik egységgyök. Számítsuk ki az $1 + 2\varepsilon + 3\varepsilon^2 + \dots + n\varepsilon^{n-1}$ összeget.

*3 Mutassuk meg, hogy ha $z + \frac{1}{z} = 2 \cos \alpha$, akkor $z^n + \frac{1}{z^n} = 2 \cos n\alpha$, ahol $z \in \mathbb{C}$ és $n \in \mathbb{Z}$.